

3.12.2009

Alþingi
Erindi nr. P 138/446
komudagur 4.12.2009

Sjávarútvegs- og landbúnaðarnefnd Alþingis

Vil fyrir hönd hóps leigjenda aflamarks koma fram eftirfarandi til
sjávarútvegsnefndar vegna máls nr. 174

kv.
Arnar Atlason
s. 8400840

Sjávarútvegsnefnd Alþingis

Skv.ábendingu Jóhanns Guðmundssonar aðstoðarmanns sjávarútvegsráðherra sendum við hér afrit af ályktun sem afhent var ráðuneyti og Landssambandi Íslenskra Útvegsmanna 2. Desember 2009.

Liður 2 hér að neðan snýr sérstaklega að frumvarpi því sem er til umræðu.

Föstudaginn 27. nóvember s.l. hittust útgerðarmenn á fundi í Hafnarfirði. Erindi fundarins var staða íslensks sjávarútvegs. Fundarmenn áttu og eiga það sameiginlegt að hafa á nýliðnu fiskveiðíári leigt til sín 100 þorskígildis tonn umfram það sem þeir leigðu frá sér. Jafnframt höfðu fyrir fundinn fjöldi samtala átt sér stað símleiðis um sama efni. Á fundinum sem og í þessum samtölum kom fram að staða á leigumarkaði er grafalvarleg.

Fundarmenn ræddu vítt og breitt um íslenskan sjávarútveg, þróun og stöðu. Í hlutarins eðli liggur að mönnum var sérstaklega tíðrætt um alvarlegt ástand á markaði með aflamark og hverju mætti breyta til þess að bæta það.

Samþykkt var að senda eftirfarandi ályktun til framkvæmdarstjóra LÍÚ ásamt því að senda fréttatilkynningu sama efnis til fjölmiðla og sjávarútvegsráðherra.

Ályktun til LÍÚ

Skv. Meðfylgjandi samantekt veiddu skipin sem falla undir áður nefnda skilgreiningu á árinu 2008: rúmlega 50þús tonn í þorskígildum talið. Um það bil helmingur aflamarks sem þurfti til þessa veiða var fengin á grundvelli úthlutunar til þessara skipa en hinn helmingurinn kom með flutningi aflamarks frá öðrum skipum. Heildar aflaverðmæti skipanna var nálægt 9 milljörðum og bein störf hjá útgerðunum voru nálægt 800.

Þegar hópur þessi ræddi orsakir skorts á aflamarki til leigu voru allir sammála um að eftirfarandi 2 atriði stæðu upp úr og veldu mestu þar um:

1. Úthlutun veiðiheimilda. Fundarmenn voru einróma um að úthlutun veiðiheimilda væri röng. Ekki einungis væri Heildaraflamark í þorski sérstaklega allt of lítið heldur væri umhugsunarefni það hlutfall sem Hafrannsóknastofnun legði til milli tegunda og hefði lagt til á undanförmum árum. Fiskveiðíárið 1999/2000 var td. Úthlutun á þorski í hlutfalli við ýsu 7,1 samanborið við árið 2007/2008 þegar hlutfallið var komið niður í 1,3. Jafnframt vill hópurinn benda á að þar sem heimild til flutnings aflamarks milli ára var 33% um síðustu áramót, hefði það verið tölfræðilegur möguleiki að af þáverandi úthlutun hefði einungis verið veiddur 2/3 hluti eða sem svarar til liðlega 86þús. tonna í þorski. Raunin varð að 15% af úthlutun í ýsu og 5% af þorski var flutt milli ára eða sem svarar til 6.500 tonna í þorski og 11.000 tonna í ýsu. Bent skal á að lágmarks þörf leigumarkaður til þess að teljast virkur er um 20þús tonn. Fundurinn vill eindregið hvetja stjórnvöld til þess að bæta við heimildir. Sú ráðstöfun hljóti að vera skynsamleg í ljósi núverandi stöðu landsins. Með aukinni úthlutun komi auknar þjóðar tekjur með lágmarks fjárútlátum, án nokkurrar fjárfestingar.

Jafnframt liggur fyrir sú skoðun Hafrannsóknastofnunnar að þetta setji stofninn ekki í hættu heldur hægi hugsanlega einungis á vexti hans ef hóflega er að staðið.

Fundurinn vill í ljósi þessa leggja til eftirfarandi aukningu:

Þorskur	40.000t
Ýsa	10.000t
Langa	3.000t
Keila	2.000t

Ufsi	10.000t
Skötuselur	2.000t

2. Heimild til flutnings aflamarks milli ára. Heimild til flutnings 33% af aflamarki milli ára í hverri tegund, er það atriði ásamt lágmarks úthlutun sem hefur valdið hvað mestum samdrætti á markaði með aflamark. Það er því í algerri andstöðu við hagsmuni hópsins þegar framkvæmdarstjóri LÍÚ ásamt stjórnarmönnum lýsir yfir stuðningi við þessa heimild. Vel megi hugsa sér að þessi heimild sé rýmkuð en lykilatriði er að við sögulegar lágmarks úthlutanir eins og nú hafa átt sér stað séu ekki gerðar of miklar breytingar. Fundurinn lýsir yfir stuðningi við þann hluta frumvarps Sjávarútvegsráðherra sem lýtur að því að takmarka þessa heimild tímabundið. Bent skal á að á undanförunum árum hefur LÍÚ gagnrýnt Hafrannsóknastofnun fyrir hugmyndir um að geyma fiskinn í sjónum en talar nú í ósamræmi við það þegar lýst er yfir stuðningi við það að þessi heimild sé rúm.

Ljóst er að breyting á þessari heimild ásamt skerðingu á aflamarki hefur valdið algerum skorti á aflamarki.

Núverandi ástand er neyðarástand.

Mikill fjöldi skipa í eignum útgerðanna eru annað hvort orðin án veiðiheimilda eða um það bil að klára þær heimildir sem þær hafa á hendi. Jafnframt hefur verið hækkað margfalt sérstaklega í ýsu og skötusel, út af þessari stöðu og því rekstrar grundvöllur algjörlega brostinn. Vandamálið er brýnt og mikilvægt að LÍÚ og stjórnvöld bregðist skjótt við.

Önnur atriði sem rædd voru á fundinum og samþykkt var að koma á framfæri:

Hugmyndir um breytingu á vigtar reglugerð geta mögulega lagt af eða verulega dregið úr útflutningi á svokölluðum gámafiski, sem jafnan hefur skilað mjög háu verði. Jafnframt skal bent á að á Íslandi starfa einungis tvær samsteypur fiskmarkaða og reka með sér sameiginlegt uppboðskerfi. Útflutningur íslensks fisks á uppboð í Bretlandi og Þýskalandi hefur stuðlað að því að hærra meðalverð fæst fyrir íslenskan fisk.

Framsál aflamarks hefur verið einn af hornsteinum íslenska fiskveiði stjórnarkerfisins. Margir hafa orðið til þess að gagnrýna það og lýsa því yfir að viðskipti með aflamark séu óeðlileg. Yfirleitt í pólitískum tilgangi. Fundarmenn hvetja LÍÚ til þess að stuðla að því að Kvótapiing sem sett var á laggirnar fyrir nokkrum árum verði endurvakið. Kvótapiingið var leið til þess að auka gegnsæi og slá á gagnrýni og þjónaði þar af leiðandi hagsmunum okkar félagsmanna í LÍÚ.